

**Åtvidabergs
kommun**

Verksamhetsplan introduktionsprogrammen

Dnr: ATVKS 2017-00877 611
Antagen: Kommunfullmäktige § 00, 2017-01-01
Dokumentansvarig förvaltning: Barn- och utbildningsförvaltningen
Dokumentet gäller till och med: 2018-12-31

Innehållsförteckning

1. Utgångsläge 16/17.....	3
Övergripande mål och prioriterade områden	4
1.1 Övergripande mål.....	4
2. Undervisning och lärande	5
Strategier	5
3. Extra anpassningar och särskilt stöd	6
Strategier	6
4. Studieresultat, betyg och bedömning	7
4.1 Gymnasiebehörighet Språkintröduktion	7
5. Trygghet, studiero samt åtgärder mot kränkande behandling/.....	9
Förutsättningar för lärande och trygghet.....	9
Strategier	10

1. Utgångsläge 16/17

Introduktionsprogrammet (IM) på Bildningscentrum erbjuder inriktningarna preparand, priv, språkintröduktion (imspr) samt individuellt alternativ. Endast ett fåtal elever återfinns inom preparand, priv och individuellt alternativ, medan den stora mängden elever finns på Språkintröduktionen¹. Omsättningen på elever har varit, och är fortfarande, hög vilket är en utmaning i undervisningen. Åtvidabergs kommun har tagit emot ett stort antal ensamkommande barn och här finns också ett asylboende. Majoriteten av eleverna bor på EK-boenden, men gruppen asylsökande 18-åringar som har rätt till fortsatt skolgång ökar successivt. Vid läsårets början var 61 elever inskrivna på imspr, varav endast 6 flickor. Under året slutade 24 elever och 16 tillkom.

Eleverna är uppdelade i tre grupper baserat på kunskapsnivå i svenska. Grupp 1 kan anses motsvara åk 1-3, grupp 2 åk 4-6 och grupp 3 åk 6-9. Grupp 1 läser Svenska som andraspråk (sva), idrott och bild. I grupp 2 tillkommer matematik och SO och i grupp 3 engelska och ytterligare ett ämne. Individuella avsteg från detta upplägg görs för enskilda elever om så är lämpligt pga tidigare skolbakgrund. Modersmål erbjuds i mån av möjlighet. Majoriteten av eleverna talar dari, men det finns också elever som talar arabiska, tigrinja, somaliska och ryska.

Vid läsårets början fanns mycket att önska gällande nyintag, grupplacering, ämnesfördelning, testning och uppflyttning – rutiner som arbetats fram under året och som nu fungerar. Fortfarande återstår dock svårigheten med stor omsättning på elever och kort framförhållning. En ytterligare ökning av imspr-elever är att vänta, inte minst med tanke på kommande ny lagstiftning.

Två lärare, båda med sva-behörighet, har sin huvudsakliga tillhörighet på IM, i övrigt delas lärare med skolans nationella program. Språkintröduktionen har även haft viss tillgång till studiehandledare i dari, arabiska och somaliska. Imspr har även en samordnare på 90%, som arbetar med bl a mottagning, kartläggning och kontakter med gode män, men också som resurs i undervisningen. Rektor för IM är även rektor för Facetten 4, vilket är en stor fördel då det underlättar arbetet med att på bästa sätt ”synka” IM med övriga program. Lokaler, bibliotek, administrativ personal och elevhälsa delas med Facetten 2 och Facetten 3.

¹ Enkäten nedan har endast besvarats av elever som är inne på sitt andra år på språkintröduktionen

Två kommunövergripande konstellationer finns som stöd i arbetet med nyanlända. En grupp där rektorer från samtliga stadier träffas och en grupp bestående av gymnasium, boendepersonal och socialtjänsthandläggare. I den senare deltar rektor och samordnare.

Priv-eleverna läser helt integrerat med eleverna på skolans yrkesprogram, med undantag för det ämne i vilket de är ”priv”. Inom preparand läser endast fåtalet elever oftast kombinerat med praktik. Inom individuellt val finns flera olika upplägg. Alltifrån elever som gör heltidspraktik till elever som bedöms må bäst av att följa ett nationellt program, men som saknar två priv-ämnen. Den stora utmaningen och svårigheten är att hitta praktikplatser till alla elever som behöver. Diskussioner pågår med kommunens arbetsmarknadsenhet, vilket förhoppningsvis kan leda till fler platser.

Övergripande mål och prioriterade områden

1.1 Övergripande mål

- Gymnasiebehörighet och därefter fortsatta studier

Under året har vi skapat en tydligare utbildningsplan för eleverna för att garantera att de kan nå gymnasiebehörighet, även till studieförberedande program om så önskas. Av de 19 eleverna som under läsåret gick i inspr 3 fick 11 elever gymnasiebehörighet, vilket får anses som ett mycket gott resultat. Bättre uppföljnings- och uppflyttningsrutiner, en tydligare utbildningsplan, återkommande EHT:er och samarbete i programlag har varit framgångsfaktorer, vilket gör att **kollegialt samarbete** och **utveckling av utbildningsinnehållet** är prioriterade områden även för kommande år.

eller

- En alternativ väg till anställning

För elever som går individuellt alternativ är traditionell skola inte ett alternativ. Nästan uteslutande går vägen till anställning för dessa elever via praktik. Att hitta praktikplatser till dessa elever blir allt svårare och är en stor utmaning, vilket gör att **praktikanskaffning** är ett prioriterat område.

Prioriterade områden för verksamhetsåret 17/18 blir utifrån detta:

- Kollegialt samarbete

- Utveckling av utbildningsinnehållet
- Praktikanskaffning

2. Undervisning och lärande

Det är inte förvånande att eleverna upplever viss otydlighet när det gäller vad de behöver kunna för att nå målen. Många elever kommer från kulturer där undervisning, lärande och bedömning ser ut på ett helt annat sätt. Andra har ingen skolbakgrund alls. Gemensamt för de flesta är dock att de vill veta **exakt** vad som krävs för att bli godkänd på en kurs eller ett prov. T ex exakt vilka ord man ska kunna för att klara svenskproven eller hur många uppgifter man ska ha gjort för att flyttas upp. Det är en stor utmaning att förklara att det handlar om en helhetsbedömning. Eleverna tycker ofta att det är orättvist. Detta har vi arbetat med under året genom tätare kunskapstest och uppflyttningar, liksom sambedömning av såväl muntliga som skriftliga uppgifter samt återkoppling från två lärare samtidigt. Vi fortsätter med att genom kollegialt samarbete utveckla och förtydliga ämnesinnehåll kopplat till kunskapskrav även kommande läsår.

Strategier

- a) Tydliggöra kunskapskraven kopplat till ämnesinnehåll för eleverna
- b) Utveckla ämnesinnehållet

Actions	Ansvarig	Klardatum
a)Tydliggöra kunskapskraven kopplat till ämnesinnehåll för eleverna		
1. Diskussion kring kunskapskraven med eleverna, såväl i grupp som individuellt	Lärarna	Kontinuerligt under läsåret
2. Kollegial diskussion kring kunskapskraven kopplat till ämnesinnehåll och hur de kan förtydligas	Programlaget	Kontinuerligt under läsåret
3. Bjuda in gode män och boendepersonal för att förtydliga kopplingen ämnesinnehåll, kunskapskrav och bedömning	Rektor	Augusti 2017

4. Studiehandledning på modersmål?		
Actions	Ansvarig	Klardatum
b) Utveckla ämnesinnehållet		
1. "Omvandla" svenskundervisning till förberedande matte och so	Rektor/lärarna	terminsstarten ht-17
2. Kurs i MIK för eleverna	Rektor/lärarna	terminsstarten ht-17
3. Rektor och lärare deltar i konferensen "Stora kliv mot nytt liv" för att inspireras av hur andra gör	Rektor/lärarna	september -17

3. Extra anpassningar och särskilt stöd

Stöd ges företrädesvis inom ordinarie undervisning då introduktionsprogrammet i sig är ytterst individanpassat. I stor utsträckning är lektionerna dubbelbemannade och även kurator deltar som resurs för att fånga upp ev behov. Eleverna har möjlighet att delta i "Räkna med oss". Elever i inspr 3 som riskerar att inte nå målen har möjlighet att få individuellt stöd på samma sätt som elever på nationella program. Fr o m hösten kopplas en specialpedagog till introduktionsprogrammet och vi planerar även för pass där man kan få extra hjälp. För vissa elever skulle praktik vara ett stöd i inläringen. Svårigheten är att hitta praktikplatser, vilket är ett prioriterat område.

Strategier

- Individanpassad undervisning
- Praktikanskaffning

Actions	Ansvarig	Klardatum
a) Individanpassad undervisning		
1. Elevuppföljning tillsammans med mentor i EHT	Rektor/elevhälsa	Kontinuerlig

för att definiera ev problem		
2. Diskussion i programlaget om framgångsrika arbetssätt	Programlag	Kontinuerligt
3 .Införande av en-till-en dator	Rektor	Successivt under läsåret
Actions	Ansvarig	Klardatum
b) Praktikanskaffning		
1. Samverkan med AME och Näringslivscentrum	Rektor och samordnare	Kontinuerligt
2. Uppsökande verksamhet	Samordnare	Kontinuerligt

4. Studieresultat, betyg och bedömning

4.1 Gymnasiebehörighet Språkintröduktion

Av de 19 elever som under i våras gick i imspr grupp 3 blev 11 st behöriga till fortsatta gymnasie- eller vuxenstudier. De kom från olika språkbakgrund (se nedan) och också mycket varierande skolbakgrund. De arabisktalande har haft bra skolbakgrund då samtliga gått i skolan i sitt hemland och har även kunnat tala engelska och varit bekanta med det latinska alfabetet. De daritalande däremot, har haft kort skolbakgrund från sitt hemland eller från skolor för afghaner i Iran. De har alltså redan från början haft större problem med exempelvis engelska. Det som varit gemensamt för samtliga är dock att ambitionsnivån varit mycket hög. Eleverna har gått alltifrån ett till tre år på språkintröduktionen.

I grupp 1 och 2 ges inga betyg varför det är svårare att mäta resultat. Många av eleverna i imspr 1 har gått länge på samma nivå, men har över tid ändå gjort framsteg med tanke på tidigare skolbakgrund. De som blivit kvar länge i IK 1 är elever som kommit till Sverige som analfabeter och behövt tillägna sig det nya språket och samtidigt bli läs- och skrivkunniga på ett främmande språk.

Under året har fler lärare blivit involverade i sva-undervisningen. Detta har lett till fler bedömningsdiskussioner, gemensamma test och alltmer sambedömning av såväl muntliga som skriftliga uppgifter.

Gymnasiebehörighet Språkintröduktion

Klass	Termin	Antal	Flickor	Pojkar	Gymnasiebehörighet Antal och procent
Imspr3	VT2017	19	5	14	Flickor 4 st (21 %) Pojkar 7 st (36 %) Total 11 st (57%)

Språkbakgrund elever IK3

Språk	Termin	Antal	Flickor	Pojkar	Godkända elever Antal och procent
Dari	VT2017	7	0	7	5 st (71 %)
Arabiska	VT2017	6	4	2	5 st (83 %)
Tigrinja	VT2017	5	1	4	1 st (20 %)
Ryska	VT2017	1	0	1	0 st (0 %)

Relation mellan NP Sva och kursbetyg VT 17	Lägre	Lika	Högre
Sva grund	15,2 %	56,5 %	28,2 %

NP är inte obligatoriskt på introduktionsprogrammet, men genomförs under våren i Imspr 3, som ett stöd för läraren att bedöma elevernas kunskapsnivå. I de fall elever fått ett högre slutbetyg i Sva än de hade på NP beror det på att de under den resterande del av våren arbetat med de

kunskapskrav de inte nådde upp till vid NP-tillfället, och visat att de klarat av dem.

5. Trygghet, studiero samt åtgärder mot kränkande behandling/

Förutsättningar för lärande och trygghet

Allt eftersom året gått har det blivit lugnare i språkinstruktionens klasser. Från att ha varit rörigt och oroligt är det nu lugn och studiero, med ett undantag – sena ankomster och frånvaro. Frånvaron påverkar studieresultat och ordningen i klassrummet. Vi arbetar aktivt tillsammans med EK-boenden och gode män kring elevernas frånvaro, men den är svår att komma tillrätta med. Det finns också enskilda elever som av olika skäl har svårt att klara av skolsituationen, vilket inte är förvånande med tanke på vad många av dem varit med om på vägen hit. Andra elever kan uppfatta dessa som störande i klassrummet och det är svårt att hitta balansen mellan olika elevers behov.

Under året har elevhälsan blivit alltmer involverad i språkinstruktionen. Från att i stort sett ha varit helt utanför denna elevgrupp, har elevhälsan börjat delta i programlagsträffar, och månadsvisa EHT:er har inrättats, där rektor, mentor och elevhälsa deltar. Kurator har också gått in som resurs i klasserna för att bli en naturlig del av elevernas vardag och för att kunna fånga upp behov bland eleverna.

I en uppföljning av resultatet av enkätsvaren nedan framkom att det som eleverna upplever som kränkande är att de inte får datorer, vilket elever på nationella program får. Detta ändras under kommande läsår. Även integrationen är en utmaning. Vi behöver hitta naturliga sätt för eleverna på imspr att umgås med övriga elever på skolan. Likaså behöver vi arbeta mer med att eleverna inom imspr ska respektera varandras olikheter. Det behövs en satsning på likabehandlingsarbete.

Strategier

- a) Gemensamma förhållningsregler
- b) Levandegöra likabehandlingsplanen
- c) I möjligaste mån inkludera och integrera eleverna i skolans (nationella programs) övriga verksamhet

i

Actions	Ansvarig	Klardatum
i) gemensamma förhållningsregler		
1. enas om och regelbundet följa upp och utvärdera gemensamma förhållningsregler, framförallt kring sen ankomst/frånvaro	samordnare	kontinuerligt
Actions	Ansvarig	Klardatum
j) levandegöra likabehandlingsplanen		
1. tillsammans med elevhälsan implementera likabehandlingsplanen	samordnare	ht 2017
2. föreläsare kring sex- och samlevnad	samordnare	ht 2017

Actions	Ansvarig	Klardatum
j) i möjligaste mån inkludera och integrera eleverna i skolans (nationella programs) övriga verksamhet		
1. samverka med nationella program när det är möjligt	lärarna	kontinuerligt
2. fokusgrupp kring elevkår/integration	rektor	
2.se till att imspr-elever blir aktiva i elevkåren	lärarna	ht 2017